

Izhaja vsaki četrtek
ob 3. uri popoldne.
Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana
pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša
za celo leto 4 krone,
za pol leta 2 krone
za manj premožne
za celo leto 3 krone,
za pol leta 1.50.
Za Nemčijo je cena
listu 5 K, za druge
dežele izven Avstrije
6 kron.

Rokopise sprejema
„Narodna Tiskarna“
v Gorici, ulica V
turini št. 9.

Naročnino in naznala sprejema upravištvo, Gorica Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevem tekaljcu nasproti mestnem vrta, pri Vaclavu Baumgartl v Korenski ulici in na Korenskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglesi in poslanice se računajo po petih vrstah in sicer: če se tiska enkrat 1 K v., dvakrat 12 v., trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: J. Vimpolšek v Gorici.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič) v Gorici.

Božič.

Velepomenben praznik! Kako lepo se sliši beseda Božič! Naš Gospod Izveličar Jezus Kristus se je ta dan ponižal in v podobi človeka prišel na svet. Pri Njegovem rojstvu mu je bilo odmenjeno preliti srčno kri za nas, revne zemljane, ki se na tem svetu borimo za življenjski obstoj, a pri tem delu marikaterikrat pozabljamo, da žalimo svojega Gospoda Boga, ki svet vlada in vodi, kateremu bi morali biti hvaležni, da nam daje vsakdanji kruh, da daje zemlji potrebno moč, da nam roditi, da daje solncu potrebno gorjoto, ki ogreva nas in našo zemljo. Gospod Bog je videl velik del človeštva v blatu, da mu ne služi, da mu ni hvaležen, a je videl tudi dobre ljudi, ki spolnjujejo Njegove zapovedi. Z enim mahnjajem bi lahko svet zdobil in tako kaznoval nehvaležno ljudstvo. Tega pa ni storil, marveč skazal se je dobrotljivega in usmiljenega ter poslal svojega edino-rojenega Sina na svet, da odreši s svojo srčno krvjo človeštvo pogube potem, ko mu začrta pot, po kateri mu je hoditi.

„Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji!“ so peli angelji, ko so oznanjali revnim pastircem vesel dogodek, da je rojen Sin Božji, odrešenik človeštva. Uže blizu 2000 let je od tega. Veliko ljudstva se je prerodilo ter sprejelo nauke Krista, ki je hodil po zemlji in učil. A uže takrat, ob rojstvu Gospodovem so se pojavili nasprotniki krščanstva ter sv. pismo nam govori, kako je judovski kralj Herod segal detetu Jezusu po življenju. Herod je umrl, a je pustil naslednike. In do današnjega dne so se ohranili ostanki Heroda, ki preganjajo Krista in Njegove nauke, sv. cerkev, njene in božje zapovedi. A zastonj vse kljubovanje, kajti nauki Kristusovi so se usadili globoko v srce človeštva, ki spoznava vse, kar je potrebno da človek ohrani bogoboječnost, pobožnost, poštenost, pridnost itd.

Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji! Ima pa sedanje človeštvo mir na zemlji?

Nima ga! Zakaj? Ker se ne ravna po naukah Onega, ki je prišel na svet odrešit človeštvo! Zametuje Njegove nauke, svobodno hoče biti, a pri tej svobodi ne vidi, da je suženj lastnih strasti! Oj človeštvo, poskušaj urediti svoje življenje po naukah Onega, ki je večna resnica, potem bomo videli, ali bodeš našlo mir, srečo in zadovoljnost, po čemur hreniš kakor žejni jelen po mrzlem studencu!

Miru ni na svetu. Herodovi hlapci skrbijo za to. Boj krščanstvu, je njih geslo. Ako se mi branimo proti takim napadom, pa pravijo, da napadamo. Pustite krščanstvo v miru, pustite vero v srca našega ljudstva netaknjeno, pustite v miru označevatelje božjih naukov, in vedite, da se prepri neha, človeštvo umiri. Novodobni Herodeži dražijo in hujskajo ter strežijo po življenju krščanstvu, a vedo naj, da krščanstvo je trdna skala, ki se ne upogne viharjem in napadom hinavskih Herodežev!

„Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji!“ O zlati mir! Da bi se uže skoraj naselil v srca ljudstva, da bi ta vedni boj prenehal in da bi zapeljano človeštvo konečno spoznalo, da mir in srečo je prinesel na svet Kristus ob Svojem rojstvu za tiste, ki po Njegovih naukah žive! Človeštvo naj posnema to in med ljudstvo se naseli mir. Združeno bo potem pelo vsako leto ob spominu rojstva našega Odrešenika: **„Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji!“**

Politični pregled.

Državni zbor.

Obstrukcije v poslanski zbornici je torej konec. Po 86 ur trajajoči seji, ki se je dovršila v nedeljo ob 1. uri po noči, je obstrukcija umorila obstrukcijo. V soboto popoludne je namreč stavljal v imenu „Slovenskega kluba“ poslanec dr. Krek nujni predlog, naj se poslovni red poslanske zbornice tako preuredi, da bode vsaka obstrukcija v poslanski zbornici nemogoča. Ta nujni predlog, pred katerim so bili vsi drugi nujni predlogi umaknjeni, je bil v resnicu tudi z večino vsprejet. Gospodska zbornica pa je imela že v pondeljek sejo, v ka-

teri je vsprejela dotični zakonski načrt, ki je zadobil koj potem najviše potrdjenje, tako, da je poslanska zbornica že v torek zamogla zborovati v znamenju novega poslovnega reda. Redno delovanje poslanske zbornice je torej zagotovljeno in zaslugo za to ima „Slovenska Jednota“ in v prvi vrsti „Slovenski klub“. Nemci so zaraditega vsi iz sebe. Oni so sicer nesramno zabavljali čez „Slovensko Jednoto“ in nje obstrukcijo, a hoteli so obdržati le zase pravico obstruirati, kadar bi njim to kazalo.

V torek je imela poslanska zbornica prvo sejo v znamenju novega poslovnega reda in ta dan je rešila poleg prvega čitanja trgovinskega pooblastilnega zakona tudi v vseh treh čitanjih več trgovinsko političnih predlog, ki so bile na dnevnem redu, tako zakon o trgovskih pomočnikih, nadalje zakon glede zapiranja prodajalnic v trgovini in obrti, zavarovanje proti nezgodam za stavbno obrt, nadalje lex Ofner, ter zakon glede ureditve polaganega povisjanja hišno-najemninskega davka in 5% davka za Trst in okolico.

Včeraj je poslanska zbornica vsprejela v vseh treh čitanjih proračunski provizorij in trgovinski pooblastilni zakon. Ko je zbornica sprejela še neke druge predloge je bila seja zaključena.

Prihodnja seja bude naznanjena pismenim potom.

Pretepi v ogrski zbornici.

V tajni seji ogrske zbornice je prišlo do pretepa med Košutovci in Justhovci.

Koadjutor kardinala Grusche.

„Neue Freie Presse“ piše, da postane tržaški škof dr. Nagl koadjutorom t. j. pomožnim škofom kardinala Grusche, ki ima 90 let.

Iredenta na južnem Tirolskem.

Znani tat Colpi, ki je kralj pri „Banci cooperativi“, je v zvezi z irentento in s špionažo. Zaprli so več osumljencev, med njimi tudi enega sodnega sluga. Dunajsko deželno sodišče bo sodilo o irentovski južnotirolski zadavi.

Ban Rauch nima več zaupanja pri vladarju.

Ban baron Rauch je bil te dni na Dunaju pri vladarju v avdijenci ter predlagal razpust sabora. Vladar je predlog odbil.

Rusija se oborožuje v Vzhodni Aziji.

Rusija na dalnjem Vzhodu neprestano prestavlja svoje čete. Iz Irkutska so poslali proti Vzhodu 50.000 mož. Ruske čete štejejo sedaj na Vzhodu okoli 250.000 mož.

Cook ni bil na severnem tečaju.

Komisija, ki je pretresovala Cookove listine, je izjavila, da ni v teh listinah še nobenega dokaza, da je Cook dosegel severni tečaj.

Darovi.

Jubilejni darovi za „Slovensko sirotišče“:

P. n. občinsko starešinstvo v Sežani je v seji dne 10. novembra t. l. soglasno sklenilo, da pristopi občina Sežana kot ustanovnik „Slov. Sirotišče“ z zneskom 200 K.

Mohorjani goriškega mesta zložili 10 K 78 vin.

Od čistega dobička državne loterije iz 1. 1909 po ukazu Njega Veličanstva cesarja 3000 K.

V nabiralnikih: v gostilni g. Jos. Gorjanc K 310; v „Kuhinjski Šoli“ gč. M. Grebenčeve K 490; Kulot Jos., trgovec 3 K; Jos. Lovišek, Dol. Ajba 20 v; Marija Marinič v Gorici 1 K; Anton Šinigoj, pek v Gorici 30 v; Terezija Novič v Gorici 20 v; Ferdinand Šfiligoj v Gorici 1 K.

Bog poplačaj stotero! Vse v boljšo bodočnost slovenskega naroda pod slavno vladavo Njega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I!

Za „Alojzijevišče“ je došlo: Martin Poveraj, trgovec v Gorici mesto novoletnih voščil 5 K.

Za „Šolski Dom“ Josip Kos, župni upravitelj v Dol. Tribuši 2 K.

Za obmejne Slovence je daroval Jos. Kos, župni upravitelj v Dol. Tribuši 17 K.

Domače in razne vesti.

Cenjenim naročnikom.

Prosimo vse cenjene naročnike, naj blagovolje takoj poravnati naročnino. V ta namen prilagamo poštno položnico. Nekateri dolgujejo za več let. Tem pošljamo poštno položnico že drugič. Ako ne storijo svoje dolžnosti, jim ne bomo več pošljali lista. Cena lista je tako nizka, da komaj pošljemo stroške v tiskarni. Ker se bliža konec leta, prosimo vse naše posverjenike, naj poskrbijo, da bodo vsi naročnino plačali.

Upravištvo „Primorskega Lista“.

Vesele božične praznike vsem naročnikom in somišljenikom vošči uredništvo in upravištvo.

Veselica „Slovenskega sirotišča“, ki se bo vršila v nedeljo dne 26. t. m., na praznik Sv. Štefana ob 4th, pop. v dvorani „Central“ v Gorici, obeta biti zelo zanimiva. Smeh, jok, resnost, narodna in umetna pesem, novi in stari čas — vse vprek se bo vrstilo pred našimi očmi. Predstavljal se bo prvkrat lep prizor: V predobi „Slovenskega sirotišča“. Nastopili bodo razni pevski zbori: Goriški mešani in samoženski zbor pod vodstvom preč. g. župnika Kokošarja in možki zbor društva „Zvezda“ iz Sovodenj, ki šteje 26 pevcev. Ker je vspored res lep in ker je namen plemenit, vabimo p. n. občin-

stvo, naj se te veselice udeleži v najobilnejšem številu.

Vabilo k božični veselici, ki jo priredi društvo „Slovensko sirotišče“ v Gorici dne 26. decembra 1909 ob 4. uri in pol popoludne v dvorani „Central“. Vspored: 1. Božična Anton Medved. Deklamacija. 2. Gospodov dan. H. Volarič. Mešan zbor. 3. V predobi „Slovenskega sirotišča“. Prizor s petjem. 4. Izgubljena stava. Salijiv prizor Dragotin Vodopivec. 5. Rožmarin. Čakteroglasen ženski zbor s sopranom I. in II in z altom solo. Po narodnem napevu priredil Fr. Ferjančič.

6. Slovo F. S. Vilhar. Besede S. Grešgoriča. Poje moški zbor društva „Zvezda“ iz Sovodenj s spremljevanjem klavirja. 7. Na skalnici ali začetek Božje potina Sv. Gori. Dve slike iz 16. stoletja. 8. Božična pesem iz l. 1575 (Mešan zbor) združena 9. z Božično pesmijo D. Fajgelja op. 280 Št. 1. Mešan zbor. 10. „Slovenski brod“. Poje moški zbor društva „Zvezda“ iz Sovodenj. — Vstopnice se prodajajo v prostorih „Slov. katol. del. društva“ v Semeniški ulici št. 10, na dan veselice popoludne pa pred vodom v dvorano. Ves čisti dobiček je namenjen „Slov. sirotišču“. — Vstop-

nina s sedežem v prvih treh vrstah 2 K, v ostalih 1 K, stojšča 60 vin.

Sklicanje deželnih zborov. Ako reši poslanska zbornica pred božičem vse, kar hoče imeti vlada rešenega pred novim letom, potem se sklicuje vsaj tako piše „Korr. Bureau“, deželni zbori in sicer: 27. t. m. goriški, tirolski in zgornje-avstrijski; 28. t. m. štajerski, koroški, moravski in šlezki; 29. t. m. bukovinski; 3. januvarja 1910 niže-avstrijski in 4. jan. solnograški.

Uradni rezultat nedeljskih volitev.

— Glavna komisija v Št. Petru je dograla, da je bilo pri nedeljski volitvi oddanih 18.528 glasov, neveljavnih 48, veljavnih torej 18.444. Od teh je dobil naš kandidat **Zlobec 10.730**, liberalec Vrtovec 4079, agrarni liberalec Vran 2358, socialni demokrat Tuma 1218, razpršenih 59 glasov. Naš kandidat je torej dobil 3016 glasov več kot vsi nasprotniki skupaj.

Liberalci so pokazali svojo moč pri nedeljski volitvi. Spominjam se, kako je „Soča“ pisala tam poleti, da se volitve ne smejo vršiti v septembru ali v oktobru, ker da je na tisoči volilcev v svetu, ki pridejo šele na zimo, v decembru, domov, in da vsem tem tisočem volilcev se vskrati volilna pravica, ako se bodo vršile volitve o bendimi. S tem pa da bi bila hudo prizadeta ravno liberalna stranka, kajti tisoči v svetu se nahajajočih volilcev so skoraj vsi liberalci. No, nesreča je hotela, da se jim je ponudila prilika, da bi tudi ti tisoči v svetu se nahajajoči volilci stopili na volišče in izvrševali volilno pravico. Pa glejte! Teh tisočev naprednih volilcev od nikoder ni hotelo biti! Kje so, „Soča“? Vendar ne boš rekla, da je krivo slabo vreme! Saj je bilo neugodno vrcne tudi za naše volilce! Bodil pravična sama sebi in reci: Ni jih! Hotela sem le nekaj reči, ker sem vedela, da se volitev ne da več odložiti. A da vendar nekoliko pikrijem malo število svojih pristašev, sem morala tako pisati potem, ko sem si bila v svesti, da volitve se ne bodo vršile v decembru. A slučaj, ki ni slučaj, je hotel, da se pokaže vsa moč liberalne stranke. Prišla je volitev prav v tistem času, katerega si je „Soča“ želela. Sedaj pa se je lahko vsakdo prepričal, da je „Soča“ pošteno farbala svet o tistih tisočih njenih volilcev, ki so v svetu. Da, danes smo v stanu mi trditi, da tisti tisoči volilcev, ki so v svetu, so po večini naši pristaši! Tako se je spet enkrat v bengalični luči pokazala „Sočina“ farbarija.

Agrarci so tik pred nedeljsko dopolnilno volitvijo izdali letak, katerega so namazali s takim gnojem, da smrdi od Gorice do Vrtojbe. Najprej pišejo možakarji, ki so pod tem pamphletom tudi podpisani, in sicer Ivan Mrmolja, dr. Peter Medvešček, Josip Klanjšček, Josip Vran, Josip Mrevlje in Ivan Rutar, da se je agrarno liberalna stranka otresla vpliva narodno-napredne stranke, da stoji čista. Da je stranka skoraj čista, so pokazale nedeljske volitve. Povedali so torej resnico. Nadalje se hvali tomajski Vran v tem pamphletu, kako je priden, požrtvovan in se ne straši ne truda ne stroškov če treba proučiti naše kmečke potrebe. Mi pa pravimo, da mož bi moral tako le zapisati in sicer, da se ne straši ne truda ne stroškov samo da bi bil izvoljen deželnim poslancem. — Potem pa se pamphlet spravlja na naša državna poslanca, češ, da se nista nič pobrigala, ko so se zvišali železniški vozni tarifi in da se naš krompir ne bo mogel izvajati v Nemčijo. Na pristojnem mestu smo poizvedeli, da so na pamphletu podpisani junaki naredili iz komarja slona. Resnica je namreč, da vozni tarifi na avstrijskih železnicah se za blago zvišajo neznatno in sicer za 9–10%. Za-

Zlobec izvoljen!

Kar smo pričakovali, se je v nedeljo uresničilo. Naš kandidat za dopolnilno deželnozborsko volitev namesto umrlega poslanca Alojzija Jeriča, Franc Zlobec, je bil pri nedeljski volitvi izvoljen z velikansko večino glasov. Skrajno neugodno vreme ni oviral naših mož, da ne bi bili izvršili svoje volilne pravice ter stopili na volišče. Resnično povedano: Nismo pričakovali takega vspeha ob tako neugodnem vremenu. Dokaz, da se smemo zanašati na naše množice! Naši volilci so s tem dokazali, da so zavedni možje. Ljudska zavednost sili na površje! Naše ljudstvo ni fikfakovsko! Prepričano je o delavnosti in požrtvovanosti Slovenske Ljudske Stranke! Uže tretjič v tem letu je cela Goriška pokazala, da je po velikanski večini v našem taboru! Ponosni smo na to!

Premagali smo tri nasprotnike na en mahljaj: Liberalce, agrarce in demokrate! To je silna moč, ki je v stanu na mah zdrobiti klevete nasprotnikov!

3016 glasov več kot vsi nasprotniki skupaj je dobil kandidat naše stranke!

To govorim menda dovolj jasno!

Ljudstvo je za nami, ljudstvo nam zaupa, ljudstvo je hvaležno! Čast takemu ljudstvu! Nič niso izdala obrekovanja nasprotnikov, nič hujškanje, nič kronice, nič dopijoni! Čast značajem! Čast volilcem!

V naslednjem podajemo svojim čitateljem pregled, kako se je volilo v posameznih občinah:

Občine	S.L.S.	Agr.-lib.	Lib.	Soc.	Pri volitvi 26. sept. so imeli	
	Zlobec	Vran	Vrtovec	Tuma	S. L. S.	Agr.-lib. str.
Ajba	159	—	35	—	155	60
Ajdovščina	32	—	108	1	22	147
Št. Andrež	134	1	24	89	120	69
Anhovo	174	—	25	—	187	92
Avber	54	38	5	—	87	16
Avče	81	—	4	—	95	39
Banjšice	95	5	7	—	96	58
Bate	94	7	5	—	45	17
Berje	36	1	5	16	45	17
Biljana	141	26	18	2	193	45
Bilje	103	122	4	0	131	136
Bovec	92	—	78	—	82	145
Breginj	131	—	94	2	63	58
Brestovica	58	2	16	42	61	36
Cerkno	501	1	106	27	509	228
Čepovan	91	17	5	—	83	54
Černiče	205	11	105	1	185	152
Češoča	38	—	36	—	55	41
Deskle	72	6	43	—	87	78
Devin	74	6	22	2	113	23
Doberdob	35	—	22	—	12	55
Dol Otlica	145	—	45	—	105	52
Dornberg	295	83	11	1	252	145
Drežnica	202	3	1	2	110	6
Dutovlje	7	145	11	—	20	159
Št. Ferjan	251	90	—	1	277	102
Gabrije	48	13	44	—	37	50
Gabrovica	43	—	22	—	38	37
Gojače	42	—	42	—	38	44
Gorjansko	45	5	5	29	50	66
Grašovo	348	13	104	14	314	170
Grgar	130	4	21	21	136	93
Idrsko	74	1	30	—	66	17
Kal	226	6	76	—	235	122
Kamnje	99	3	—	1	78	11
Kanal	170	1	99	5	167	170
Kobarid	47	12	102	22	37	145
Kobjeglava	61	21	—	—	62	25
Kojsko	223	255	21	4	295	422
Komen	121	2	130	13	152	180
Kopriva	40	5	7	7	40	17
Kožbana	54	19	25	—	49	137
Kred	104	—	72	—	73	46
Sv. Križ	158	16	49	8	126	105
Libušnje	263	2	16	2	225	18
Livek	38	—	27	1	36	57
Log pri Bovcu	68	—	4	3	53	3
Lokavec	54	10	82	—	31	139
Lokev	6	30	46	—	13	146
Lokovec	105	—	30	—	118	63
Lokve	69	—	3	22	65	20
Sv. Lucija	258	2	25	18	272	125
Mayhiniye	9	—	81	9	106	—

Občine	S.L.S.	Agr.-lib.	Lib.	Soc.	Pri volitvi 26. sept. so imeli	
	Zlobec	Vran	Vrtovec	Tuma	S. L. S.	Agr.-lib. str.
Medana	179	1	—	—	181	7
Miren	169	5	86	28	180	105
Nabrežina	29	—	15	128	29	70
Naklo	39	—	168	38	40	343
Opatjeselo	152	17	39	6	121	98
Osek	108	56	2	—	121	69
Ozeljan	17	161	—	—	23	186
Št. Peter	160	8	13	26	159	148
Pliskovica	115	3	—	—	107	23
Podgora	168	126	16	160	198	226
Ponikve	129	—	62	3	125	56
Povir	66	4	43	11		

radi tega vendar ne bo onemogočen izvoz našega blaga v Nemčijo. Gola hujskarija, ki je bila pa v nedeljo uže kaznovana!

Liberalnega poraza pri nedeljski dopolnilni volitvi ni najbrže nihče drugi kriv, nego naprednjaško vodstvo. Pri zadnjih volitvah je liberalcem velelo, se zagnati **nazaj**, da se zaženejo za šest let **naprej**. Šest let ni še prešlo, zato se ni mogel liberalni komando glasiti: **Naprej!** In trumoma so vreli volilci že mesec in dan v uredništvo „Soče“, naj jim bode dovoljeno „se zagnati naprej“, ali može „moške besede“, kakor sedijo v izvrševalnem odboru, nar. napredne stranke“ niso kaka kaplja na listu, ampak trdna skala, ki se ne da premakniti. In trume liberalnih popravcev so odhajale iz „Sočinega“ uredništva s komandom: **Nazaj!** — Hudo zatajevanje jim je naložil ta **Nazaj!**, nekaterim celo nepremagljivo, in ti se niso mogli brzdati v ognjevit bojažljnosti za „sveto liberalno stvar“ in zagnali so se **naprej** v boj za — Vrtovca. In samo teh so bili ti soči! Kaj pa, če bi bili mogočni gospodje „izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke“ komandirali **Naprej!**? To bi se bilo vsulo na volišča liberalnih volilcev kot listja in trave! Ali liberalna ura ni še prišla, ona pride, kakor je že napovedano v „Soči“, čez — šest let! In takrat gorje Vam, klerikalci!!

Od nekod. — Mi liberalci ne molimo! Moliti, ki si klerikalec! Klerikalci ste krivi, da se upelje dac na vino! — „Po ja ja! mi klerikalci smo krivi, da teče Soča v morje; mi smo krivi, da drži pes rep včasih pokončno, včasih na stran in včasih da ga stisne med noge. Mi smo krivi, da rasejo ježu bodice in mački moštace; mi smo krivi, da se je „faron“ udušil v morju in da je Jerič ponesrečil. Mi smo krivi tudi, da se je Škarjot obesil in denarje zapustil liberalcem in agrarcem!“

Ta pa zna! V Rihenbergu je bila oddana ena glasovnica s sledečo vsebino:

„Ne Vrtov'c ne svedrov'c,
Ne krokar ne Vran,
Ne Zlobec in zludec
Noben mi ni znan!“

Skupil jo je. — V neki Šoli na Francoskem praša enkrat brezbožen učitelj svoje učence:

„Je-li bil Kristus človek ali žival?“ Neki dečko brž odgovori:
„Kristus ni bil le človek, ampak tudi Bog; in žival ste Vi!“

Zagrajski most čez Sočo na državni cesti pri Zagaju je Soča danes zjutraj zrušila.

Volltev župnika v Ricmanjih. — Pretekli teden je bila v Ricmanjih volitev župnika. Izvoljen je bil č. gosp. Fran Jedrejčič, sedaj župnik v Gračišču pri Pazinu, rodom iz Lindara.

Nadomestna deželnozbor. volitev v Istri. — Na dopolnilni volitvi za deželnozborski mandat veleposhestva je bil pretekli teden v Pazinu izvoljen italijanski kandidat odvetnik dr. Konstantin Costantini. Dobil je 53 glasov.

Velike povodnji. — Vsled neprestanega deževja, ki je trajalo 4 dni ne samo pri nas, marveč daleč okrog tudi po drugih deželah, so reke in potoki hudo narasli ter na več mestih izstopili iz svojih strug ter napravili prenogovo škode. Soča ni bila že dolgo let tako velika. Most čez Sočo pri Gradišču se je nahajal v veliki nevarnosti. Prehod čez njen je bil prepovedan. Most je bil zastrašen od orožnikov. Ravnotako je Vipava na več krajih izstopila in preplavila ceste in polja. V Renčah je vdrla voda v hiše. V Miren so poslali pionirje. Uhod v vipavski trg je bil v torki nemožen. V Trstu je bil v torki predpoldne tako hud nalin, da je voda

napravila pri hišah mnogo škode ter je porušila več zidov. Tudi Sava je na rasla in na več krajih izstopila. Ljubljansko barje je pod vodo. Barje je podobno jezeru.

Pod lokomotivo se je vrgel. V soboto zvečer se je vrgel pod vlak blizu Volčedrage 17-letni gimnazijec VI. razreda Edvard Tischler iz Trsta, sin podravnatelja kreditnega zavoda v Trstu, Karola viteza Tischler. Lokomotiva mu je odnesla eno nogo in eno roko. Še živega so s prvim vlakom odpeljali v tržaško bolnišnico, kjer je pa kmalu potem umrl. Vzrok tega nesrečnega koraka je baje slab napredok v Šoli.

Razpis natečaja. Razpisuje se natečaj za mesto strokovnega učitelja na slovenskem oddelku deželne kmetijske šole v X. plačilni razred (letna plača 2860 K), ki zamore preiti v IX. plačilni razred deželnih uradnikov.

Prosilci naj vložijo pravilno opremljene prošnje pri deželnem odboru do 30. decembra 1909.

Prosilci morajo s spričevali o dovršenih študijah in s spričevalom o usposobljenosti za kmetijski pouk dokazati, da so znanstveno in strokovno zadostno izobraženi.

Nadaljnja pojasnila se dajejo pri uradnih deželnih odborih.

Žrebanje zastavnih pisem gorskega hipotečnega zavoda se bo vršilo dne 30. dec. t. l. ob 4. uri pop.

Izžreba se 32 zastavnih pisem za znesek 30.400 K.

V dveh vagonih pripeljali so se novi stroji za prvo kranjsko tovarno tehenin iz Švice na postajo Trnovo-Bistrica. Stroji so tako orjaški, da je treba mnogo truda, predno se posamezni deli naloži na vozove. Z novimi stroji izdelovala bo tovarna v II. Bistrici ne le trikratno množino kot sedaj, temveč se bo vršilo vse delo bolj avtomatično. — Gospodinje, sezite tedaj bolj pridno po izbornih Pekatetah, da boste tudi tem strojem dajale dovolj dela.

Gosp. Teodor Hribar nam naznana, da se z novim letom cene perlenga in platnenega blaga znatno zvišajo. „Krojaška zadružna“ pa ima takega blaga še mnogo v svoji zalogi in ga bo prodajala po starih cenah, dokler ga bo imela še kaj v svoji zalogi, na kar opozarjam slavno občinstvo, da pohti s kupovanjem tega blaga.

Listnica uprave: Nek naš naročnik iz Kamna nam je poslal po poštni poštnici dne 16./12. t. l. 3 krone, brez podpisa. Prosimo naj se doličnik oglasti.

Mesne novice.

m o Devici Orleanski, tej slavni francoski junakinji, bo v sredo 5. januarja ob 8 h zvečer predavanje S. K. S. Z. v Centralu. Ivana d'Arc bodi Slovenskam vzor ljubezni do Boga in domovine. — K temu krasnemu skopitičnem predavanju vabilo vse Slovence, posebno pa Slovenke! Vstopnina za člane 10 v, za nečlane 20 v.

m Petje v cerkvi sv. Vida na Placuti. Slovensko petje v cerkvi sv. Vida na Placuti je zelo pomankljivo. Vse, kar storijo pevci, je površno in prisiljeno. Komaj čakajo, da si pokrijejo glavo in zginejo, kakor kafra. V nedeljo zj. pri l. sv. maši ob 5 $\frac{1}{2}$, gođil se je na koru pravi škandal. Organist je orgljal svoje in pevci so peli svoje. Mislimo si, kako je to vplivalo na vernike. — Farani so radi tega tako užaljeni, da so sklenili nastopiti prav resno!

Iz goriške okolice.

g Sokoll iz Č. so prišli v sosednjo vas v O. da bi s svojim nastopom in s svojo rudečo srajco malo poagitirali za ustanovitev „Sokola“. Z glasnim tro-

bentanjem in hrupom prišli so do prve krčme; a ta krčmar je bil toliko previden, da je zahteval za naročeno pičajočo plačilo naprej. Prišli so v drugo krčmo, kjer so imeli majhen shodek ter vabili fante k vstopu v njihovo družbo. Še celo krčmarjev sin je pozivil mladeniče, da naj vstopijo. Vendar le ni šlo! Krčmarica pa se je na koncu jekila, ker so ji Sokoli snedli „župce“ in popili vino, a plačali pa nič! Pač slaba takšna agitacija! Pil bi ga vsak h...č, plačal pa nič.

g Požarni Peči pri Mirnu. V soboto okoli polnoči je začelo goreti pri posestniku And. Kovic na Peči pri Mirnu. Zgorel je senik, v katerem je bilo naloženega do 40 centov sena in drugega. Spodaj se je nahajala krava in prešič, kateri živali so pa rešili. Vzlic temu, da je bil dež, je ogenj pokončal celo poslopje. Škode, ki je deloma krita pri zavarovalnici „Slavija“ je do 1000 K. Kako je ogenj nastal, se ne ve. Pridnim domačinom se je posrečilo ogenj omejiti.

g Lokve, 20. dec. 1909.

Naš Vrtovček je vrtal in se nevtrudno prtal; pa je izvrtal tri, tri „Vrtovčke“ — hi, hi!

Naš Tumček znal je bolje, Kakó se farje kolje; in „Tumčkov“ dva in dvajst imel je nemški „Geist“.

A, fantje, prav storite, da drugič vsi zbežite od Vrtovčkov in Tum in vseh glij-štirih trum . . .

g Od Saksidov. — Saksidovci imamo skoro polovico svojih zemljišč na rihenberški strani. Tam imamo največ svojih vinogradov. Ako hočemo priti do njih, potrebujemo sedaj skoro 2 uri hoda, ker moramo iti skoz Dornberg. Po železniškem mostu ne smemo, ker je to strogo prepovedano. Poskusil je sicer marsikateri okrajšati si pot s tem, da je šel po železniškem mostu. Ako ga je pa založil pri tem železniški čuvaj, naznani ga je svojim predstojnikom in ti so poskrbeli za to, da je bil dotični kaznovan. Tako je bilo enkrat kaznovanih skupaj kar 22 oseb. Zato pa lahko vsakdo sprevidi, kako potrebna je brv čez Vipavo, po kateri mi že toliko časa vzdihujemo. Naprosili smo naše županstvo, da nam gre v tej zadevi na roke in prišel je tudi inženir, ki je napravil dva načrta. Po enem načrtu, bi stala brv 6700 K, po drugem pa 4000 K. Brv po prvem načrtu bi bila taka, da bi Vipava nikdar ne ovirala prehoda čez njo, dočim bi bila brv po drugem načrtu krajša in bi bil prehod po nji v času velikih povodenj oviran. Najbolje bi bilo tedaj, ako bi se nam napravila brv po prvem načrtu. Skrajna potreba pa je, da se nam napravi brv, bodisi pa po tem ali onim načrtu, kajti inače bomo prisiljeni opustiti naše vinograde, ker potratimo preveč časa s hojo do njih. Obračamo se torej do našega županstva kakor tudi do novoizvoljenih poslancev, da nam do omenjene brvi čez Vipavo pripomorejo prejkoprej in da k temu tudi država kaj doprinese. Vsaj moramo od svojih zemljišč davke plačevati. —

Volilni boj je končan s zmago S. L. S. K. tej zmagi smo pa tudi mi Saksidovci kolikor toliko pripomogli, kajti podali smo se skoraj vsemi na volišče in razun par njih, ki so gmotno odvisni od agrarcev, oddali smo vsemi glasove kandidatu S. L. S., gospodu Zlobcu. —

g Lep zabavni večer z Jako zanlavne veselico priredi „Katoliško bralno društvo“ v Št. Ferjanu na večer sv. Silvestra v dvoru v prostorih g. Franca Terpina. Začetek ob 7 $\frac{1}{2}$ uri zvečer. Vspored: I. „Slovan“. Ivan K. Knahl. II. Deklamacija. III. „Trije Tički“. Burka

v 2 dejanjih. I. Štoka. IV. „Rudeči Sarafan“ A. Foerster. V. Deklamacija. VI. „Luknja na miznem prtu“. Šaloigra. Vodopivec. VII. „Sirota“. Moški zbor, Alt solo. VIII. Šaljiva pošta. Skupno voščilo za novo leto. Vstopnina 20 v. sedeži 20 v, otročiči 10 v. K obilni udeležbi uljudno vabi

O d b o r.

Iz ajdovskega okraja.

a Dol-Otlica. — Na vse kriplje izkušajo liberalci pri nas dobiti veljavno. Že so razglasili neke zasluge poslanca Štreklja, avendar je resnica, da so imele hišne številke brez „servituta“ pravico že prej nabirati suhljad v eraskem gozdu in plačale so zato po 1 K na leto kakor poprej. Kje je zasluga? Pri tem najbrž, da je moral vsak prosliec v skupni prošnji plačati ministru od Kala po 2 K! — Ko so videli, da se ti notici smejejo še krave na Otlici, so pisali dopis v „Primorski list“ *) in tam očrnili in napadli našega somišljenika, menili so ti tepečki, da se klerikalci na Dolu niti ne poznaajo. Revček! — Da ni bilo brez agitacije od strani liberalcev, se razume, a zbrali so se trikrat možje od učitelja pa do dekle njegove, kajti bali so se, da jih bi lahko dež videl in jih stopil in odnesel. Gotovo je zato najboljši čas — tema! Šteje se moža in njegovo senco: Torej na shodih je bilo vse „doplili“. Bili so seveda magnati tudi, ki pozablajo, da jih klerikalci žive in da so od klerikalcev odvisni in navezani nanje. In res 45 glasov je bilo nasprotnih. Kje in kako so jih našli, niti nočem govoriti. Čudno pa se mi zdi, da ne vidijo možje, da zamira že gnili liberalizem in da je zdaj že postal vprašanje, na katero ne bo nihče odgovarjal.

a Z Vipavskega. Nečuveni slučaj, kateri se je dogodil nekje na Vipavskem. Ob urah volitve prišel je neki oče domov, njegov napredni sin ga je pratal: Kedo Vam je dal glasovnico? Oče mu je odgovoril: Kaj Te to skrbi? Sin: **Kedor Vam je dal glasovnico, naj Vam dá tudi kosilo; Jaz Vam ga ne dam!** Oče je mirno sprejel imenitne sinove besede ter podprical ravno tačas navzočega človeka. To so res imenitne besede, kakovih zgodovina ne pozna; očetje in sinovi, uvažuje jih!

In res, ob času kosila, videlo se je ubogega starčka, kako je postopal po ulici, ter nehotě preklinjal tistega Antikrista, ki mu je sina tako izpridel. To je tisti napredok, svoboda in omika, katere so se navzili naši „naprednjaki“. Njih vodja je lahko ponosen na take pristaše.

a Iz Brji 20.12. 1909. — Vedno enako nam odgovarja naš dopisnik iz Brji v svojem lažnjivem „Primorčku“; pa saj ni čudno, saj se je tako tudi naučil od svojih sorodnikov, opic... S tem res kaže ta dopisnik, da je pravi potomec teh živali.

Med drugim je rekel v svojem dopisu, da kaj je nam mar, ako se prirejujejo plesi in če se kvari in zastruplja nedolžna mladina na Brjah. Čujte in strmite, očetje in matere na Brjah! Toraj nam nima biti mar, ako se naša mladina izpriduje in zastruplja s plesi in shodi in z liberalnimi prireditvami. Za naše otroke je pač nam mar, ne pa kakšni šalobardi na Brjah. Pisal ste tudi, da ga boste še pil, in plesal, toraj plešite toliko časa, dokler vas g. kaplan ne ustavi, in utopite se makar v vinu. Potem vsaj bi bilo konec zdražbe v naši občini. Za društvenega tajnika v Rihemberku pa se nič ne brigajte. Kaplan si ni ničesar izbral, in ne po-

*) Op. uredništva. — Bili smo mistificirani z imenom dopisnika, kinam je uže dopisaval. Pfui, podlez! Po nedolžnem napadenemu našemu pristašu in somišljeniku pa dajemo s tem tole popolno zadoščenje.

stavil. Vi pa si res sam pri svojem društvu izbere svoje odbornike.

a **Iz Gaberja.** — Vzrok piče udeležbe nadomestnih dežel. volitev v nedeljo je bil velik nalin, ki je trajal cel dan in traja žalibog tudi še danes. Kljub taki plohi se vendar naši liberalci in agrarci niso smeli in mogli vzdržati volitev. Prišla je komanda od zgoraj: „vsi v boj za našo zmago!“ In tako so capljali naši agrarci in liberalci rama ob rami na volišče. Oni iz braniške vasi Dolanci, pa so hoteli biti „nobel“ in z lepimi čeveljki so hoteli stopiti na pot do zmage. In pripeljali so se s čilim konjičkom pod vojskovodjo in kuratelo gospoda Cirila Čehovina. Šest jih je bilo — in še sram zraven! Njih drugi sovaščani, pristaši in volivci našega kandidata g. Zlobca pa so se jim smejali in veselilo jih je, kako so se ti gospodje „nobel“, pa tako klaverno uvrščali med bojne vrste liberalizma Gaberščekovega ter izginjali v volivno sobo . . .

Pokazali so se zopet; pričakovali smo, da bo ovenčana glava njihovega vojskovodje z glorijo zmage, toda hitri konjiček ni dohitel tega veselja, ni razumel te zmage: nazaj je nesel njih strte nade, pokopane upe v braniško dolino, gori k „Rokcovim“. Kaj, gospod Čehovin, kajneda, vže dolgo vas plašijo črne postave, črnega klerikalizma, zato smrt vsem!

a **Selo na Vipavskem.** — Liberalna gospoda v Selu se hudo jezi name, ker sem pri zadnji deželozborski volitvi vložil pritožbo proti unešenju nekaterih oseb v volilno listo, ki niso imale volilne pravice. Tej gospodi bodi to-le povедano: Kot opravičeni volilec sem, posluživši se svoje pravice, pregledoval v za to določenem času volilni imenik ter sem našel v istem vpisanih več oseb, katerim volilna pravica ne pritiče. Prot unešenju teh oseb v volilni imenik sem jaz na pristojnem mestu položil pritožbo. C. kr. okrajno glavarstvo je to zadevo presodilo ter rešilo pritožbo na podlagi zakonitih določb v mojem smislu. Ako je torej okrajno glavarstvo zaukazalo izbris omenjenih oseb iz volilnega imenika, nisem jaz kriv, marveč zakon, na podlagi katerega je okr. glav. tako razsodilo. Toliko v odgovor vsem onim selškim učenjakom, ki pravijo, da me bodo tožili.

Kristjan Novak.

a **Batuje.** Gosp. I. Vrtovec, gostilničar v Vel. Žabljah je daroval za televadni odsek „Orel“ Batuje-Selo 2 K. Bog živi!

a **Prostovoljna sodna dražba** ostalih osem deležev travnika „Sirkova mlaka“ v Kamnjah vršila se bode dne 27. decembra t. l. na licu mesta ob 10. uri zjutraj, nakar opozarjamamo naše kmetovalce v vipavski dolini.

a **Osel** je ugrizel v Rihenbergu 12-letnega Alojzija Vidmarja in sicer še precej hudo. Zdravi se v goriški bolnišnici.

Iz kanalskega okraja.

kl **Anhovo.** Na praznik sv. Štefana, t. j. prihodnjo nedeljo ob 2½ uru bode v tukajšnjem „K. s. izobr. društву“ sklopčično predavanje. Vabijo se člani. Gostje dobrodošli.

Iz folminskega okraja.

t **Hudajužna.** Poštno ravnateljstvo v Trstu našteva po vplivu poštne komisarja premestiti tukajšnjo pošto k hotelirju Kovaču, ki se uže več let poteguje za njo iz gotovega namena. Do zdaj se namreč domačini iz tukajšnjega županstva ogibljejo kar se da, prestopiti prag Kovačevega hotela. Zato, bodemo mogoče še povedali. S pošto pa bi rad privabil Kovač ljudi v svoje prazne salone.

Če tedaj resnično nameruje poštno ravnateljstvo oddati pošto g. Kovaču in s tem premestiti brez vsakega vzroka poštni lokal od g. Kemperla v hotel h Kovaču, naj ne prezira mnenja ljudstva iz tukajšnjega poštnega okrožja, ki je od kraja odločno nasprotno, da bi moralno hoditi na pošto v hotel, katerega se zdaj skrbno ogiblje. Taka premestitev bi bila še toliko bolj krivična, ker bi se prenesla pošta iz središča vasi prav na konec vasi, da bi imela večina ljudstva iz poštnega okrožja veliko dalje do pošte, kakor zdaj. Pošta je radi ljudstva in ne ljudstvo radi pošte; zato naj se poštno ravnateljstvo na to ozira in poštne prostore pusti, kjer so zdaj.

t **Zatolmin.** Predavanje, katero je imelo naše „k. s. izobraž. društvo“ dne 19. dec. je prav dobro uspelo. Predavatelj preč. g. Iv. Kovačič je mojstverski obdelal predmeta: „Svobodi, omiki, napredku — in sreča slov. naroda“ in Sardenkove pesmi: „Solncu mojega dneva“. Poslušalci so z napestijo poslušali njegova izvajanja. Odbor „k. s. izobr. društva“ izreka preč. g. predavatelju tem potom najiskrenejšo zahvalo.

t **Zatolmin.** Vabilo na I. redni občni zbor „kat. slov. izobraževalnega društva“ ki se bo vršil dne 30. dec. t. l. v društvenih prostorih. Dnevni red: 1. nagovor predsednika; 2. poročilo tajnikovo; 3. poročilo blagajnikovo; 4. poročilo knjižničarjevo; 5. Volitev novega odbora in dveh pregledovalcev računov; 6. slučajnosti. K obilni udeležbi vabi odbor.

Iz kobariškega okraja.

Nesreča. 44-letni Anton Hrast iz Borjana na Kobariškem je v soboto sekal drevo. Nesreča je hotela, da je drevo padlo na njega in ga hudo poškodovalo. Na vpitje so ga prenesli domov, od tam pa v goriško bolnišnico. Zlomljeno ima desno nogo in še druge poškodbe ima na telesu.

Iz bovškega okraja.

b **Iz Bovca.** Deževno vreme imamo še vedno, a na dan našega volilnega praznika 19. t. m. se niso naši volilci ustrashili slabega vremena, ampak prihiteli so na volišče, da so oddali svoj glas kandidatu-kmetu in županu Zlobcu! Čast in hvalo izrekamo volilcem bovški zaupniki. Tiste naše volilce pa, kateri so ostali doma, opominjam, naj drugič nas posnemajo. Le v slogi je moč!

Se nekaj, gospod urednik! Pred par leti se je ustanovila pri nas v Bovcu agrarna stranka, kateri se je izvolil odbor. Predsednik temu odboru je bil Franc Kenda v Dvoru. Ta čas smo mislili trezni občinarji, da je preplavila agrarna stranka liberalizem. A strmeli smo na dan volitve, da agrarni kandidat V. an ni dobil niti enega glasu niti od predsednika Francem Kenda. Gospod Kenda jemlje mrzlo k srcu opomin svojega časnika „Kmečki glas“, na katerega je naročen.

Gospod Kenda, ker ljubite bolj liberalizem kakor agrarizem, nesite svoj časnik „Kmečki glas“ na gnojšče. Čudno od predsednika stranke, da tako malo zaupa lastni stranki.

b **Nafarban učitelj.** Pregovor pravi: Kdor drugim jamo koplj, sam v njo pade. Veselje je vladalo pri liberalnem Strmškem učitelju, mislečemu, da je enkrat zasijal tudi v Strmcu dan liberalne slave. Malo je sicer plačan, da govorimo v smislu njegovega vedenega kandidate Vrtovca, vendar se je za časa minih volitev tako obnašal, da govorimo naši vrli Strmčani niso prepričani o ubožtvu liberalnega učiteljstva. Menil je morebiti, da so Strmčani norci,

da jih je lahko pridobiti. Pa naši zavedni se niso dali vjeti od učitelja. Za norca jih je hotel imeti, pa so le oni njega imeli za norca, napili so se sicer, kimali so mu, kot za svojim voditeljem so sli na volišče, pa komaj so se vzdržali smeha, ker so vedeli da ga spravijo na led. Oddali so namreč vsi brez izjeme svoje glasovnice za krščanskega kandidata kmeta-delavca. Slava jim!

b **Predel.** Pristojnemu organu v pomislek. Na Predelu imamo silno predzrnega cestarja, ki je večkrat zbadal naše ljudi brez vse potrebe. Največ je nas pa razburilo dejstvo, da je ozmerjal ubogo vdovo, delavko na državnih cesti. Ko je prišla na delo po opravljeni adventni spovedi, zagrozil se je nekako tako-le: Ker si bila dopoldne pri farjih, pojdi še popoldne. Na njeno prošnjo jo je vendar obdržal do drugega dneva do popoldne, popoldne pa jo je odslovil od dela, dasi je druge delavce obdržal, ki so manj potrebeni. Ta pritožba naj ne bode glas vpijočega v puščavi.

in ne sme, da ga ne nahruli I...., poštni komisar in ž njim nedolžnim tudi c. kr. poštarja. V mestu dobis recimo nakaznico, spremnico in kar je takega domov in ne plača skoraj ničesar. Tu pri nas v Brdih, ako ni slučajno pošta v vasi, plačaj zdaj naznanilo, zdaj dostavnino in zopet kaj drugega. Si prisijen poslati recimo c. kr. davkarji davke po položnici, moraš plačati 6 vin. za začasno pobotnico. Enako se ti godi, ako pošlješ po nakaznici ali če pošlješ kak zamotek. Tako je ukazalo c. kr. poštno vodstvo. V resnici pravcato južovsko barantanje! Sramota za c. kr. poštno ravnateljstvo. Ako sam bivaš pa v vasi, kjer je slučajno pošta, ne plačaš nobene teh pristojbin (!!!) Ker si pa daleč od poštnega urada, si sam temu krov; manj ugodnosti imaš, a zato moraš še plačati! Ali ni to svetovni škandal v dobi napredka in hitrega prometa. Priporočamo to zadevo poslanecem sploh, ker velja to za celo Primorsko.

Iz korminskega okraja.

kr **Iz Brd** 19.12. — Poštne zvezze imamo v Brdih tako lepe, da cesarski Dunaj ne zmori boljših, niti sam trgovinski minister ne. Trkali smo že v Trstu — a tam so gluhi na 4 ušesa. Poštni sel (listonoša) se mora odložiti, ako hoče vsem strankam ustrezti, obložiti bolj kakor kamela pred odhodom na rajzo. C. kr. poštar oziroma poštarica ne smeta ustrezti želji strank, ker sta vezana na prazgodovinske predpise c. kr. poštnega ravnateljstva v Avstriji v 20. stoletju; poštni sel spet ne more

Svoji k svojim!

Podpisani slovenski brivec v Gočici **Gospodska ulica št. 1** se priporoča sl. slovenskemu občinstvu iz mesta in z dežele za obilen obisk. Postrežba točna in strogo snažna. Brije in striže tudi na mesečno odplačevanje. Na zahtevo brije in striže na domu. V zalogi ima razne toaletne potrebščine po zmerni ceni. Prevzema vsa lasničarska dela ter kupuje ženske lase po 6 K in naprej kilogram.

Franc Novak,
Gospodska ulica, št. 1.

**Najboljše manufaktурно blago
po zelo nizki ceni**
prodaja v GORICI
„KROJAŠKA ZADRUGA“
Gospodska ulica (Via G. Carducci 6.)

Posebno omenjam med temi: Modne volne, flanele, forštajne, sukno za moške obleke, preproge, zavese, kuverte, žime, volne v dlaki in perje za postelje.

Perilo za opremo nevesti za hotele in restavracije.

Zbirke vzorcev so vedno na razpolago in pripravljen sem jih zastonj in franko razposlati kamorkoli.

Naš sloves glede na okus in izberi je pač nedosegljiv in popolnoma smo prepričani, da nas ne more prekositi nobena trgovina naše stroke.

Pred vsem povdajajoč solidnost naše tvrdke ter zagotavljač najcenejšo postrežbo, prosim, da si ogledate našo zalogo, da se vsak sam lahko pripravi o resničnosti naših besed.

TEODOR HRIBAR.

„Eden za mnoge“.

Svobodne misli.

IV.

In zdaj, o muza, opěvaj mi svobodno misel, ki svobodno misli, kakò kralj na galgah bi visel, po svobodni šegi občeš za farška čreva, kot svobodno si Diderot Francoz domneva.

Pravi namreč „Eden za mnoge“: „Radi bi znali, kaj imajo duhovniki s politiko opraviti?“ — Ali ne čuti „Eden za mnoge“, da se je s temi besedami sam ujel v past?

Še izvršujejo liberalci in soc. demokrati „Kristusov nauk, ki se glasi: Enakost, bratstvo in svoboda“, zakaj ga ne izvršujejo tudi gledé duhovnikov? Mar duhovniki niso ljudje — zoón politikón — družabno bitje? Mar niso državljaní? Mar niso li stan, kakor — recimo — učitelji? Ali naj bodo duhovniki brezpravní, brez brambé, brez pomoči, ko bi pri nas — recimo — nastale francoske razmere?

Vem, kaj „Eden za mnoge“ svobodno misli: duhovnik bodi domá in ne razdiraj nam svobodnjakom naših načrtov in mrež, v katero lovimo ljudi! Ali ni tako?

Tudi na Francoskem se duhovniki niso pečali dovolj s politiko, pa kam so prišli? Da ne govorim o današnjih razmerah, ko so franc. duhovniki brezpravní, brez kruha, skoro brez strehe — spomniti hočem zopet na prvo francosko revolucijo

„Svoboda in enakost! — se čuje, polnijo trgi se in cesté; mirni meščan se oborožuje, tolpe mesarske okrog se drvé“. (Schiller).

Umorili so kralja ...

Oropali in oskrnili so cerkve, odpravili samostane (1790); pokradli imetje papežu (Avignon in Venaissin), škofom in duhovnikom — vse postavnim potom! Naposled je začela delovati giljotina in sekala duhovnikom glave, ker niso mogli in niso smeli prisečina brezbožno jakobinsko ustavo (1790) in odobravati divjega početja podivjanih prekucukov, katero početje je doseglo svoj višek v tem, da so (1792) — zopet postavnim potom — odstavili Boga! Namesto Boga pa so — postavnim potom! — neko nesramno žensko proglašiti za „boginjo razuma“; jo slovesno prenesli iz konventa (drž. zborna) v stolno cerkev; jo posadili na veliki oltar in ji zažigali kadilo. Enake nesramnosti so se godile tudi po drugih cerkvah; večkrat so prisili mlade deklice, da so zastopale „boginjo razuma“ v Evinem kriju...

Kaj ne, to je bila svoboda za cerkev in duhovnike! Vergniaud po pravici piše: „Prost si, pa misli po naš, sicer te izročimo ljudski osveti; prost si, pa upogni glavo pred malikom, sicer te izročimo ljudski osveti; prost si, pa drúži se z nami in pobijaj možé, ki so nam nevarni — sicer te izročimo ljudski osveti . . .“.

Tako „svobodo“ bi radi tudi naši svobodnjaki: prost je duhovnik, pa bodi miren in ne grajaj nas; prost je duhovnik, pa ne vtikaj se v našo politiko; prost je duhovnik — pa le toliko časa, dokler mu ne zadržemo štrika za vrat...

S tem končam, gospod „Eden za mnoge“! Pa s politiko bom še imel opraviti in še bom poslušal — ne svobodomislecev, ampak — Leona XIII., ki je rekel: „Andate al popolo — pojrite med ljudstvo!“ ako me Bog ohrani, da bom še časek na zemlji „svobodno mislit“...

Moj poklon in — na svidenje!
Lokve, 20. nov. 1909.

A. Plesničar,
župnik.

Drobfinice.

Belgijski kralj Leopold umrl. — Belgijski kralj Leopold je v petek ob 3. uri in pol zjutraj umrl. Kralj Leopold je bil sin in naslednik kralja Leopolda I. iz hiše Saško-Koburg-Gotaške in se je rodil leta 1835 v Bruselju. Dne 10. decembra 1865 je umrl njegov oče, nakar je kralj Leopold zasedel belgijski prestol. Imel je enega sina, Leopolda, ki je l. 1869 umrl. Sedaj zapušča tri hčere in sicer: Princezino Luizo, rojeno l. 1858 in omoženo l. 1875 s princem Filipom Saško-Koburg-Gotaškim; grofico Štefanijo Lonyay, rojeno 21. maja 1864, omoženo dne 10. maja 1881 s pokojnim avstrijskim predstolonaslednikom nadvojvodo Rudolfom in v drugič 22. marca 1900 z grofom Elemerjem Lonyay, in princezinjo Klementino, rojeno l. 1872.

Naslednik Leopolda II. je kralj Albert rojen l. 1875, sin pokojnikovega brata, grofa Filipa Flandernskega. Kralj Albert se je l. 1900 poročil v Monakovem z vojvodinjo Elizabetho Bavarsko. Kraljica Elizabetha se je rodila l. 1876.

Kralj Leopold je bil morganatično poročen z baronico Vaughan, katero je on povzdignil v baronski stan.

Pogreb se je vršil proti njegovi volji z veliko slovesnostjo včeraj.

Dinamitni napad na lisbonskega škofa. Neznanci so vrgli v škofovo palačo dinamitno bombo, ki je poslopite zelo poškodovala.

Ruska policija v inozemstvu. — Rusko policijo v inozemstvu organizirjo popolnoma neodvisno od poslanstev. V Berolinu se ustanovi agentura, ki bo imela svoje podružnice tudi v Avstriji.

Gospodarske vesti.

Vroča voda kakor zdravilo. — Neki angleški zdravnik piše: Mali glavobol pojenja takoj ob istočasni aplikaciji vroče vode na tilniku in nogah. V vroči vodi nameščena, potem ovita in na želodec položena servijeta, deluje skoro v istem hipu proti ščipanju. Skupaj zložena v vročo vodo nameščena in izstisnjena platnena ruta položena naboleče mesto, pomaga takoj proti zobobolu ali živčnemu trganju.

Književnost.

Sveta Gora pri Gorici. — Zgodovina te božje poti. Spisal Anton Červ, mašnik na sv. Gori. Druga izdaja z nekimi premembami in dodatki. To je naslov nove knjižice, katera naj bo v prijeten spomin vsim tistim, ki so to slavno in priljubljeno svetišče že kedaj obiskali, v spodbubo in koristen poduk pa onim, ki bodo tekom časa gotovo priomali na to božjo pot. Priporočamo to knjižico dobremu in vernemu slovenskemu ljudstvu, zlasti še, ker je čisti dobiček namenjen za napravo nove razsvetljave prostorne bazilike z „Aettlen plinom“ in za prepotrebno okrasbo svetišča z novimi kipi presv. Srca Jezusovega in Marijinega, sv. Frančiška Asiškega in sv. Antona Padovanskega, sv. Ludovika in sv. Elizabete, (patronov tretjega reda). Prečastite gospode duhovne pastirje preuljudno prosimo to knjižico priporočati svojim vernikom. Naroča se na naslov: Predstojništvo Frančiškanskega samostana na sv. Gori pri Gorici. P. Solkan. Lično v platno vezana velja 75 v, mehko vezana 45 v. Nemška manjša izdaja broširana pa velja 30 v.

P. K. L.

Nova slovenska tragedija. — Slovenski pisatelj Anton Medved je izdal tragedijo: Kačijanar. Dobi se v „Katal. bukvarni“ v Ljubljani. Cena

broš. K 1.40, vez. K 2.40. Priporočamo to.

Jakoba Aleševca „Izbrani spisi“ so pričeli pravkar izhajati in sicer si je to naložo postavila in jo s prvim delom tudi že izvršila „Ljudska knjižnica“, ki prinaša v svojem 9. zvezku najboljše in najobširnejše Aleševčeve delo: „Kako sem se jaz likal“ (l. del). Izdaja Aleševčevih spisov v „Ljudski knjižnici“ je prirejena v lepem in opiljenem, a bistveno neizpremenjenem jeziku in slogu, kar je zasluga prireditja Jožefa Volca. I. zvezek: „Kako sem se jaz likal“ stane K 1.20, vezan K 2.—. Založila ga je in se dobi v „Katoliški Bukvarni v Ljubljani“.

Dr. Ruggero Kürner
zdravnik, kirurg ter bivši asistent na porodniški in ostetriški kliniki v Gradec-u.

Specijalist za ženske bolezni.

Ordinira od 10.—11. ure predp. in od 3.—4. ure pop.

Fran - Josipovo tekalische 6:

Anton Potatzky

v Gorici, na sredini Raštelja hiš. štv. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovališče nizberškega in drobnega blagater tkanin, preje in nitij.

Potrebščine

za pisarne, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke in šivalne stroje.

Potrebščine

za krojače in čevljarje.

Svetinjice, rožni venci mašne knjižice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zalog za kamarje, krošnjarje, prodajalce po sejmih in trgi ter na deželi.

Za kratek čas.

Pri peku: Tonček kupi hleb kruha in reče: „Zdi se mi, da je prelahek“. — „Boš imel še manj nesti“, se odreže pek. Tonček mu da samo polovico cene. „Hej dečko“, reče pek, „premal“ — „Boste imeli še manj štet“. se odreže Tonček in steče.

Nekdo ubije Šipo v izložbi in zbeži. Prodajalec teče za njim, ga dohitl in zahteva, da naj mu plača ubito Šipo. „Ali ne vidite, da tečem domov po denar?“ reče nesrečnik.

Loterijske številke

18. decembra.

Trst 72 37 18 21 9

= urar c. kr. državne zeležnice =
v GORICI, Gospodska ulica št. 25.

Odlikovana mizarska delavnica s strojnim obratom

ANT. ČERNIGOJ

Gorica Tržaška ul. št. 18.

Zaloga pohištva
iz lastne delavnice.

Izdeluje
cerkvena dela,
spovednice,
klopi, okvirje,
klečalnice itd.

Vsakovrstna
dela za stavbe.

Naznanilo.

Slav. občinstvu uljudno naznam, da sem prevzel od g. Antona Obidiča njegovo staroznano

čevljarsko delavnico

v Semeniški ulici št. 2.

Priporočam se slav. občinstvu za mnogobrojna naročila in zagotavljam točno in dobro postrežbo ter zmerne cene.

Josip Černovic,

čevljarski mojster

Gorica, Semeniška ulica št. 2.

VIKTOR TOFFOLI

GORICA

Velika zaloga oljkinega olja iz najugodnejših krajev

Jedilno olje po 96 v. liter

Jedilno fino	K 1.04	Marsiglia	K 1.28
istrsko	" 1.12	Bombay	" 1.20
Corfu	" 1.20	Bari	" 1.40
Puglie	" 1.20	Lucca	" 1.60
Jesih vinski	" 2—	najfinejše	" 2—
		Milo in luči.	

Priporočam čč duhovščini in cerkevnim oskrbnim.

Edina zaloga oljkinega olja v Gorici, via Teatro 16 in via Seminario 10.

Odlikovana pekarija

in sladčarna

K. Draščik

v Gorici na Kornu

(v lastni hiši)

izvršuje naročila vsakovrstnega

peticia, torte, kolače za birmance

in poroke, pince itd. Prodaja

različna fina vina in likerje na

drobno ali orig. buteljkah. Pri-

poroča se sl. občinstvu. Cene

jako nizke.

KAM?

v novo slovensko manufakturno trgovino

IVANČIČ IN KURINČIČ

Gorica nadškofijska ulica štev. 5 (nasproti škofije) Gorica.

Katera priporoča slavnemu občinstvu kakor tudi č. duhovščini svojo bogato zalogu v to stroko spadajočega blaga po najnižjih cenah.

Cene stalne. — Po trežba domača, poštana in točna.

Na zelo se p. šiljijo v orci proti vrnilvi, poštne prosto na dom.

Čevljarska zadruga v Mirnu

naznanja sl. občinstvu, da je odprla prodajno svojih izdelkov na trgu sv. Antona na vogalu v Rabatišče štev. 1 ter se priporoča za obilno naročbo. --- Ima v zalogni vsako-vrstnega obuvala ter sprejema naročila po

zmernih cenah.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

GORICA v hiši Monta.

Pozor! Eno korno nagrade!

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno korno nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove amerikanske blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Goriška zveza

gospodarskih zadrug in društev v Gorici
registrovana zadruga z omejeno zavezo

posreduje pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji
kmetijskih pridelkov.

Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici,
TEKALIŠČE JOS. VERDI ŠT. 32.

POSLUŽUJTE SE

ZNANE IN SOLIDNE TRGOVINE

J. Medved — Gorica

Lekarna Cristofoletti v Gorici na Travniku.

Trskino (stokližovo jetrno olje). Posebno sredstvo proti prsnim boleznim in splošni telesni slabosti. Izvorna steklenica tega olja na ravnomere barve po K 140, hele barve K 2.

Trskino želenato jetrno olje. Raba tega olja je posebno priporočljiva otrokom in dečkom, ki so nervozni in nežne narave.

Trskino jetrno olje se želevnim jodecem.

S tem oljem se ozdravijo v kratkem času z gotovostjo vse kostne bolezni, žlezni otroki, galte, malokrvnost itd.

Cene ene steklenice je 1 krona 40 vinarjev.

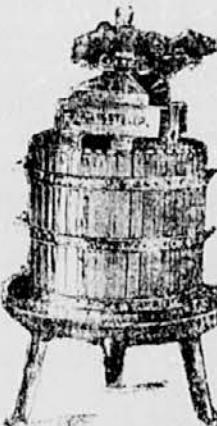
Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegije, preleže se vedno v mojem kem. laboratoriju predno se napolnijo steklenice. Zato zamorem jamčil svojim č. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofolettijeva pihača iz kine in železa.

Najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskinim oljem.

Ena steklenica stane 1 krona 60 vinarjev.

Najboljše stiskalnice za vino in oljke

Ph. Mayfarth & C.o

Dunaj, II. Taborstrasse 71, Dunaj, II.
obdarovan v vseh državah z več ko 620 zlatimi in srebrimi in
častnimi kolajnami.

, „Ercole“,

večje in najverjetnejše stiskalnice prikinjeno dolu, zajamčena je vseh drugih stiskalnic. — Illustri-

racija samogonilne škopilnice za trte ki same

„Syphonia“

so naše stiskalnice najno-

z dvojnim pritiskom za ne-

največja uporaba, večja od

dravilne stiskalnice. Najboljša samogonilne škopilnice za trte ki same

delajo brez dviganja ročaja. Mastilni stroj za grozdje. Plugi za oranje

in vinograde. Metzo za rep-
kanje grozdja, sažetje in oljek.

Suslinice za sadje, kakor tudi

za vse rastlinske, živalske in

rudniške izdelke. Stiskal-

nice za seno, slamo itd. itd.

Mlatišnice za pšenico, ba-

rat, cističniko, slamo re-
znicu, stroji za konzumno ro-
hanje, kakor tudi vse druge

gospodarske stroje.

tovarna gospodarskih in
slinskih strojev

Dunaj, II. Taborstrasse 71, Dunaj, II.

Zastopniki in prodajalci se iščajo povsodi, kjer še nismo zastopani.

Pozor: Ne kupujte slabih ponarejanj naših znamenitih vinskih strojev „Herkules“.

Ljub tovariš

v dolgih zimskih večerih je gotovo gramofon. Gramofone vseh vrst, tudi avtomatne, prodajam po najnižjih cenah od 40 K naprej. V zalogni imam slovenske plošče in orkestrione. Priporočam šivalne stroje v največji izberi od 38 K naprej. Prodajam tudi na obroke. Zagotavljam slavno občinstvo, da bo pri meni najbolje postreženo.

Ignac Šuligoj, urar, Sv. Lucija ob Soči.

Delavnica cerkvenih posod in cerkvenega
orodja

Fr. Leban Gorica,
Magistratna ulica štev. 5.

Priporoča preč. duhovščini svojo delavnico cerkvenega orodja in cerkvenih posod, svečnikov itd., vsakovrstnih kovin v vsakem slogu po najnižjih cenah. Popravlja in prenavlja stare reči.

— Blago se razpošilja franko. —

Podpisani priporočam veleč. duhovščini in p. n. slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo izvrstno

delavnico.

Izvršujem točno in pošteno po najnovejših vzorcih. Pričakujem obilnega naročila in bilježim

z odličnim spoštovanjem

IVAN ŠULIGOJ,
krojaški mojster

ulica sv. Antona 12, GORICA.

lastnik prve in največje
slovenske svečarne

v Gorici, ulica sv. Antona 7.

Priporoča preč. duhovščini, cerk. oskrbništvo, p. n. slavnemu občinstvu čebelno - voščene sveče zvitke, kadilo, med itd.

Nova slovenska trgovina!

Podpisani priporoča svojo veliko moderno zalogo pravih švicarskih žepnih, stenskih, salonskih in bušilnih ur, pravih gramofonov, dalje verižic, prstanov, uhanov, priveskov itd. v zlatu in srebru vse po jako zmernih cenah.

Popravila izvršujejo se točno in cen-

— Vsaka ura se jamči eno leto. —

Aleksander Ambrožič,
urar in trgovec
v Gorici, Tekališče Jos. Verdija 26